

JUHEND

Statistilise aruande “Erihoolekandeteenused” esitavad psüühiliste erivajadustega täiskasvanutele erihoolekandeteenuseid osutavad teenuse osutajad, sõltumata asutuse tüübist, alluvusest, omaniku liigist ja rahastamise allikatest.

Toimla on majandusüksus, mis üldjuhul on hõlmatud ühe tegevusalaga ja asub ühel aadressil ning kuhu on määratud töötama alaline personal. Tööobjekte (nt igapäeva elu toetamise teenusel olevate inimeste elukohti jms) ei loeta toimlateks. Toimlaks käesoleva vormi tähenduses on ühele erihoolekandeteenuse osutajale kuuluv hoolekandeaustus, üksus vms, mis asub ühes tegevuskohas ning milles teenuse osutamiseks on antud tegevusluba (Nt AS Hoolekandeteenused hallatavad erihooldekodud). **Toimla nimetuse** (teenuseosutaja nimetuse) **märgib ka teenuse osutaja, kes osutab erihoolekandeteenust ainult ühes tegevuskohas ja kuulub AS Hoolekandeteenused hallatavate üksuste hulka.**

Omaniku liigi kood märgitakse vastavalt järgmisele jaotusele:

Avalik sektor:

- 10 — riik (Eesti Vabariik)
- 20 — kohalik omavalitsus (vald, linn)

Erasektor:

- 30 — Eesti eraõiguslik isik
- 40 — välismaa eraõiguslik isik

Asutuse tüüp – määratletakse teenusepõhiselt, vastavalt asutuse suutlikkusele keerukaimat teenust osutada või spetsialiseerumisele osutada konkreetset teenust. Mistahes tüüpi klassifitseeritud asutus võib tingimuste olemasolul osutada ka teisi, lihtsama keerukusastmega teenuseid.

Erihooldekodu – teenuse osutaja omandis või kasutuses olevad ruumid ja territoorium, kus osutatakse kogukonnas elamise teenust või ööpäevaringset erihooldusteenust.

Üldhooldekodu eriosakond – erihooldusteenust pakkuv osakond vanurite ja puuetega isikute elamis-, hooldamis- ja rehabilitatsiooniasutuses. Asutuse põhitegevuseks on ööpäevaringse hooldamise teenuse osutamine.

Päevakeskus – asutuse põhitegevuseks on igapäeva elu toetamise teenuse osutamine, peaeesmärgiks on iseseisvalt elava või toetatud elamise teenust kasutava inimese regulaarne toetamine; võib teenindada ka ravil ja/või rehabiliteerimisel viibivaid inimesi.

Muu – haigla erihooldeosakond, töökeskus või muu asutus, milles osutatakse psüühiliste erivajadustega inimestele erihoolekandeteenuseid.

Teenuste määratlused:

Igapäeva elu toetamise teenus – eesmärgiks on isiku parim võimalik iseseisev toimetulek ja areng läbi psühhosotsiaalse toimetuleku toetamise, igapäeva elu toimetulekuoskuste ja tööoskuste kujundamise ning isiku lähedaste ja isikuga koos elavate isikute nõustamise kaudu. Teenuse osutamise käigus on teenuse osutaja kohustatud lähtuvalt isiku vajadustest ja suunamiskirjas toodud teenusele suunamise eesmärgist: a) kujundama isiku igapäeva elu oskusi individuaalsete oskuste arendamisele suunatud tegevustesse kaasamise kaudu, arvestades isiku tervislikku seisundit; b) juhendama isikut sotsiaalsete suhete loomisel, säilitamisel ja arendamisel; c) juhendama isikut aja planeerimisel ja vaba aja sisustamisel; d) juhendama isikut tervishoiu-, sotsiaal-, posti-, finants-, haridus-, jms teenuste kasutamisel ning vastavate asutustega suhtlemisel; e) kujundama isiku tööoskuseid ja võimaldama isikule töö tegemise harjutamist; f) nõustama isiku lähedasi, sealhulgas isikuga samas eluruumis elavaid isikuid, igapäeva elu toetamise teenusele õigustatud isiku käitumise ja temaga suhtlemise eripärade osas; g) toetama igapäeva elu toetamise teenusel viibivate sarnase diagnoosiga ja sellega seonduvate sarnaste probleemidega isikute toetavate gruppide tegutsemist isikute juhendamise ja nõustamise kaudu ja h) kaasama isikut muudesse tegevustesse, mis on vajalikud igapäeva elu toetamise teenuse eesmärgi saavutamiseks. On reguleeritud sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 11³⁵ jj.

Toetatud elamise teenus – eesmärgiks on isiku sotsiaalse toimetuleku ja integratsiooni toetamine temale eluruumi kasutusse andmise võimaluse loomises koos juhendamise ja majapidamise ja igapäevase elu korraldamises, eesmärgiga tagada isiku võimalikult iseseisev toimetulek iseseisval elamisel. Teenuse osutamise käigus on teenuse osutaja kohustatud lähtuvalt isiku vajadustest ja suunamiskirjas toodud teenusele suunamise eesmärgist: a) juhendama isikut igapäevase elu ja majapidamise korraldamisel, sh igapäevase eluga seotud eelarve koostamisel; b) juhendama isikut eluruumi kasutamise ja hooldamisega seotud teenuste, sealhulgas posti- ja finantsteenuste kasutamisel; c) abistama ühise elukorralduse reeglites kokku leppimises ja nende täitmise järgimises, kui toetatud elamise teenusel jagavad ühte eluruumi vähemalt kaks teenusel viibivat isikut ning valmistama isikut ette iseseisvaks elamiseks ning juhendama ja abistama isikut iseseisva elamispinna hankimisel. On reguleeritud SHS § 11⁴² jj.

Kogukonnas elamise teenus – teenuse sisuks on inimese põhivajaduste rahuldamiseks ja arenguks soodsa peresarnase elukorralduse loomine koos majutuse ja toitlustamisega, eesmärgiga suurendada isiku iseseisvat toimetulekuvõimet ja arendada oskusi igapäevase elu tegevuste korraldamises ühistes tegevustes osalemise

kaudu. Teenuse osutamise käigus on teenuse osutaja kohustatud lähtuvalt isiku vajadustest ja kliendilepingus toodud teenusele suunamise eesmärgist: a) looma isikule turvalise ja arenguks soodsa peresarnase elukeskkonna ja -korralduse; b) kujundama isiku individuaalseid võimeid ja igapäeva elu oskusi toimetulekuoskuste arendamisele suunatud tegevustesse kaasamise kaudu, arvestades isiku tervislikku seisundit; c) juhendama isikut aja planeerimisel ja vaba aja sisustamisel; d) kujundama isiku tööoskusi ja arendama tema töövõimeid; e) lähtuvalt kogukonnas elamise teenusel viibiva isiku võimetest ja oskustest pakkuma isikule teenuse osutaja territooriumil võimalust töötada või kaasama ta ühises majapidamises töösarnasesse tegevusse ning f) juhendama isikut töötamisel või töösarnase tegevuse läbiviimisel ja g) teostama muid tegevusi, mis on vajalikud kogukonnas elamise teenuse eesmärgi saavutamiseks. On reguleeritud SHS § 11⁴⁶ jj.

Töötamise toetamise teenus – eesmärgiks on juhendada ja nõustada isikut tema iseseisva toimetuleku toetamiseks ja elukvaliteedi parandamiseks tema võimetele sobiva töö otsimise ning töötamise ajal. Teenuse osutamise käigus on teenuse osutaja kohustatud lähtuvalt isiku vajadustest ja teenusele suunamise eesmärgist: a) motiveerima isikut tööle asumiseks; b) leidma isiku huvidest lähtuvalt tema võimetele sobiva töö; c) toetama ja juhendama isikut tööandja tööjuhiste kohaselt ja nõustama teda töötamisel; d) juhendama ja nõustama tööandjat tema nõusolekul teenusele õigustatud isiku tööle rakendamisel; e) juhendama isikut ja aitama kohaneda temaga koos tööd tegevaid isikuid nende nõusolekul teenusele õigustatud isikuga koos töötamisel ja suhtlemisel ja; f) valmistama isikut ette iseseisvalt töötamiseks. On reguleeritud SHS § 11³⁹ jj.

Ööpäevaringne erihooldusteenus – isiku ööpäevaringne hooldamine ja arendamine koos majutuse ja toitlustamisega, eesmärgiga tagada teenusel viibiva isiku iseseisva toimetulekuvõime säilimine ja suurenemine ning isiku arendamine ja turvaline elukeskkond teenuse osutaja territooriumil. Ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise käigus on teenuse osutaja kohustatud lähtuvalt isiku vajadustest ja kliendilepingus toodud teenusele suunamise eesmärgist: a) täitma sotsiaalhoolekande seaduse § 11³⁵ lõikes 2 sätestatud (so. kõiki igapäeva elu toetamise teenuse) kohustusi; b) tagama ööpäevaringse erihooldusteenusel viibiva isiku turvalisuse; c) abistama isikut enese eest hoolitsemisel; d) järgima tervishoiuteenuse osutaja poolt isikule määratud raviskeemi; e) looma kohtumäärusega teenusele paigutatud isikule võimalused töötamiseks või töösarnaseks tegevuseks ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja territooriumil ja f) teostama muid tegevusi, mis on vajalikud ööpäevaringse erihooldusteenuse eesmärgi saavutamiseks. On reguleeritud SHS § 11⁴⁹ jj.

NB! Aruannete tabelites 1.1, 2.1, 3.1, 5 ja 8 näidatakse ööpäevaringse erihooldusteenuse kliente vastavalt SHS § 11⁵⁰ sätestatud sihtrühmade jaotusele:

- **ööpäevaringse erihooldusteenusel viibivad inimesed** (st kõik need kliendid, kelle puhul ei ole tegemist järgnevasse 3 gruppi kuulujatega)
- **ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäirega isikud**
- **sügava liitpuudega isikud**
- **kohtumäärusega teenusele paigutatud isikud**

1.1. Erihoolekandeteenuste kasutajad soo, vanuse ja teenuse liigi järgi (aruandeaasta lõpu seisuga)

Esitatakse erihoolekandeteenustel olevate isikute arv eelneva aruandeaasta lõpus (31.12) ja isikute arv soo ja vanuse järgi käesoleva aruandeaasta lõpus (31.12).

Tabeli **riidadel 1-3** kajastatakse teenust saanud isikut vastavalt soole ja vanusele **ühekordselt** (olenemata sellest, mitut teenust ta kasutas).

Kui isik kasutas aasta lõpu seisuga mitut teenust samaaegselt, siis riidadel 04-11 näidata teda kõigi saadud teenuste all.

Real 08 näidatakse need ööpäevaringse erihooldusteenusel viibivad inimesed, kes ei kajastu riidades 09 kuni 11, s.o rida 08 ei sisalda ebastabiilse remissiooniga raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäire isikutele, sügava liitpuudega inimestele ja kohtumäärusega teenusele paigutatud isikutele ööpäevaringse erihooldusteenuse kasutajaid.

Isik näidata vanusegrupi all, millesse ta kuulus aasta lõpu seisuga.

Juhul kui isik lahkus teenuselt aruandeaasta viimasel päeval, st 31.12, siis käsitletakse teda kui aasta lõpul teenusel mitte olevat isikut (v.a kui isik lahkus mõnele muule asutusesisesele teenusele). Sellisel juhul peab isik olema kajastatud ka tabelis 2.1 vastavas teenuselt lahkunud isikute veerus.

1.2. Erihoolekandeteenuste kasutajad soo ja vanuse järgi (aruandeaasta jooksul)

Veerus 1 näidatakse teenust saanud isikute arv aruandeaastale eelnenud aasta jooksul kokku.

Tabelis kajastatakse teenust saanud isikut vastavalt soole ja vanusele **ühekordselt** (olenemata sellest, mitut teenust ta kasutas ja olenemata teenusel viibimiste arvust). Seega näitab teenust saanud isikute arv kokku seda, mitmele isikule osutati vaadeldaval perioodil teenuseid.

Isik näidatakse vanusegrupi all, millesse ta kuulus aasta lõpu seisuga või teenuselt lahkumise hetkel.

2.1. Erihoolekandeteenustele saabunud ja teenuselt lahkunud isikute arv (aruandeaasta jooksul)

Kohtade arv – iseloomustab teenuse osutamise võimalikku mahtu asutuses (kui paljudele isikutele on võimalik samaaegselt teenust osutada) vastavalt riiklikult kehtestatud ehitustehnilistele-, tervisekaitse-, ohutus- ja keskkonnanõuetele.

Enamikel juhtudel (v.a ehituslikud või muud ümberkorraldused, nt reorganiseerimine) ei saa kohtade arv aasta jooksul põhjendamatult muutuda.

Real 05 näidatakse need ööpäevaringsel erihoidusteenusel viibivad inimesed, kes ei kajastu ridadel 06 kuni 08, s.o rida 05 ei sisalda ebastabiilse remissiooniga raske, sügav või püsiva kuluga psüühikahäire isikutele, sügava liitpuudega inimestele ja kohtumäärusega teenusele paigutatud isikutele ööpäevaringse erihoidusteenuse kasutajaid.

Kahte teenust üheaegselt võib inimene sõltuvalt tema seisundist ja vajadusest saada reeglina toetavate teenuste (nt toetatud elamine+ igapäevaelu toetamine; toetatud elamine+ töötamise toetamine) korral, aga ka kogukonnas elamise teenuse puhul on võimalik saada töötamise toetamise teenust, kui teenuse osutaja ei paku isikule enda territooriumil tööd.

Kui inimene on ööpäevaringsel erihoidusteenusel ja see teenus sisaldab ka igapäevaelu toetamise teenuse elemente, käsitletakse seda ühe tervikteenusena, olenemata millised toetavad teenused ööpäevaringsele hoidusteenusele lisanduvad. Kui üks ja sama isik sai mitut erinevat teenust, märgitakse ta aruande selles tabelis iga saadud teenuse juures eraldi. Seega, kui üks ja sama isik sai mitut teenust ja ta lahkus aruandeaasta lõpuks teenuselt, märgitakse ta vastava põhjuse veerus kõigile saadud teenuse ridadele. Samuti toimitakse ka teenusele saabunud isikutega. Seega ei pea isikute arv kokku summeerituna teenuseliikide kaupa selles tabelis real 09 võrduma teenust saanud isikute koguarvuga (tabel 1.2) – on sellega võrdne või suurem.

Real 10 tuuakse isikud välja ühekordselt ja need arvud veerus 3 ja veerus 24 peavad võrduma tabelis 1.1 real 03 vastavalt veerus 1 ja 18 olevate arvudega. **Real 10 ei näidata neid isikuid, kes liikusid teenuste vahel asutuse siseselt, v.a veergudes 5-8 ning 10-13 paiknevad isikud.**

Veerg 4 – näidatakse isikud, kes on teenusele saabunud teisest hoolekandetasutusest ehk nn **institutsionaalselt sotsiaalteenuselt** (teisest ööpäevaringset erihoidusteenust osutavast asutusest, kogukonnas elamise teenust osutavast asutusest, asenduskodust, üldhooldekodust).

Veerg 9 – näidatakse isikud, kes on teenusele saabunud nn **mitteinstitutsionaalselt sotsiaalteenuselt** (toetatavalt erihoolekandeteenustelt, eluasemeteenuselt, koduteenuselt, varjupaigast vms).

NB! Tabelis mitte näidata rehabilitatsiooniteenuselt teenusele suundumist, sest reeglina eelneb rehabilitatsiooniteenus erihoolekandeteenusel suunamisele.

Veerg 15 (saabumine kodust) – näidatakse isikud, kes teenusele saabumisele eelnevalt ei kasutanud vahetult ühtki sotsiaalteenust.

Kui info varasemate teenuste kohta puudub, näidatakse teenusele saabuja veerus 16 „mujalt, andmed puuduvad”.

Veerg 5-8 näidatakse ainult neid isikuid, kes saabusid institutsionaalselt [erihoidusteenustelt](#) mõnele asutuse poolt pakutavale erihoidusteenusele (real 01-08).

Veerg 10-13 näidatakse ainult neid isikuid, kes saabusid mitteinstitutsionaalselt [erihoidusteenuselt](#) mõnele asutuse poolt pakutavale teenusele (real 01-08).

2.2 Ööpäevaringsele erihoidusteenusele ja kogukonnas elamise teenusele saabunud isikud soo ja vanuse ning saabumiskoha järgi (aasta lõpu seisuga.)

Näidatakse aruandeaasta jooksul vastavatele teenustele saabunud isikud, kes viibivad teenusel ka aasta lõpu seisuga, maakonniti.

Isik näidata vanusegrupi all, millesse ta kuulus aasta lõpu seisuga.

3.1 Erihoolekandeteenuste kasutajad teenuse liigiti teenusel viibimise kestuse järgi ja teenusel viibimise aeg (aruandeaasta jooksul)

Kui teenusele on saabunud aasta jooksul mitu korda, kestused summeeritakse ja isik näidatakse ühekordselt.

Teenuse osutamise kestust kokku (veerg 9) arvestatakse kuudes (arvestuslikult 30 päeva), sh välja tuua üks koht peale koma. Nt 25 päeva= $25/30= 0,8$ kuud; 50 päeva= $50/30= 1,7$ kuud). Juhul kui tegemist on olnud liigaastaga ja isik on olnud teenusel terve aasta, siis tuleb vastuseks küll 12,2 kuud ($366/30$), kuid isik märgitakse siiski veergu 5 (10-12 kuud). Aruannete kontrollis arvestatakse antud võimalusega.

Veeru 10 arvutab arvutiprogramm – seda aruande koostaja ei täida.

3.2. Toetavate erihoolekandeteenuste kasutajad teenuse liigiti teenusel viibimise mahu järgi tundides keskmiselt ühes kuus ja teenusel viibitud tunnid kokku (aruandeaasta jooksul)

Teenuse mahtu tundides mõõdetakse vaid toetavate teenuste puhul, kuna ülejäänud erihoolekandeteenused on ööpäevaringsed. Siin on eesmärgiks saada teada teenuse osutamise koormus.

Tabelis näidata toetavate teenuste osutamise mahtu keskmiselt ühes kuus (veerud 1 kuni 6) ja kõigile teenusekasutajatele aasta jooksul osutatud teenusetunnid kokku (veerg 10). Teenusel **viibimise tunnid** sisaldavad vaid seda aega, **mil tegeldi teenuse kasutajaga** (Näiteks loogiline on, et kliendiga ei tegeleta töötamise toetamisel päevas keskmiselt rohkem tunde, kui seda on täiskohaga töötaja tööpäeva pikkus kuna ei ole tõenäoline, et puudega inimene töötab suurema koormusega kui tavaline täistööaeg.

Veeru 11 arvutab arvutiprogramm – seda aruande koostaja ei täida.

4. Erihoolekandeteenuste kasutajate tervise seisund põhidiagnoosi järgi (aruandeaasta jooksul)

Täidetakse kõigi erihoolekandeteenuste kasutajate kohta.

Veergu A on märgitud teenusel viibija tervisliku seisundi põhidiagnoosi kood rahvusvahelise haiguste klassifikaatori RHK-10 järgi. Tabel täidetakse kõigi klientide kohta, näidates klienti psüühikahäire diagnoosi järgi (**mitme diagnoosi puhul ühekordselt põhidiagnoosi all**).

Ridadel 31-32 näidata isikud, kelle tervise seisundi kohta dokumenteeritud andmed puuduvad.

Ridadel 35-36 näidata ainult neid teenusel viibijaid, kelle kohta on asjakohane kohtuotsus.

5. Erihoolekandeteenuste kasutajad teenuse liigi, puude liigi, puude raskusastme ning töövõime kaotuse protsendi järgi (aruandeaasta jooksul)

Tabel on teenusepõhine, so mitut teenust kasutanud isikut näidatakse kõigi vastavate teenuste ridadel.

Real 10 näidatakse isikud ühekordselt.

Veergudes 2 ja 3 näidatakse teenuse kasutajad, kelle on ainult psüühikahäire.

Liitpuudega isikud näidatakse veergudes 4-8 vastavalt lisapuude liigile. Veerus 8 „muu all” tuuakse välja isikud, kelle liitpuue koosneb kahest või enamast komponendist.

Isikutel, kelle kohta puudub dokumenteeritud informatsioon lisapuude liigi kohta, palume täita töötajate hinnangute alusel.

Isikud, kellele ei ole puude raskusastet määratud või kelle kohta puude raskusastme määramise info puudub, näidata veerus 12.

Veergudes 13-16 näidata andmed töövõime kaotuse protsendi kohta.

Real 7 (Ööpäevaringne erihooldusteenus isikutele, kellel on **sügav liitpuue**) on täitmiseks suletud 5 lahtrit, mis tulenevalt teenuse nimetusest peaksid olema välistatud. Suletud on veerud 2 ja 3 (ainult psüühikahäire) ning 9 ja 10 (keskmine ja raske raskusaste) samuti veerg 12 (raskusaste puudub).

6. Riiklikku pensioni saavad teenuse kasutajad (aasta lõpu seisuga)

Pensiooni liigid vastavalt kehtivale riikliku pensionikindlustuse seadusele.

Vastavalt riikliku pensionikindlustuse seadusele saavad töövõimetuspensioni vaid need kehtiva püsiva töövõimekaoga isikud, kelle töövõime kaotus on vähemalt 40%. Seega isik ei ole töövõimetuspensionär, kui tal on töövõimetus määramata.

7. Teenuse kasutajatega tegelevad põhitöötajad (töölepingu, töövõtulepingu, käsunduslepingu või muu võlaõigusliku lepingu alusel) ja nende keskmine töötasu

Näidatakse töötajad, kes tegelevad otseselt käesoleva teenuse osutamisega, majanduspersonali reeglina mitte näidata. Ei märgita asutuse töötajaid, kes tegelevad muude teenuste, kui erihoolekandeteenuste osutamisega. Samuti ei märgita töötajaid, kelle tegevus on asutuses tervikuna sisse ostetud (st mitte töölepingu ja töövõtulepingu alusel, nt tervishoiuteenused) või seotud asutuse üldise tegevuse tagamisega. Asutuse üldise tegevusega seotud töötajad (asutuse juhid, raamatupidajad ja teised juhtkonda kuuluvad töötajad ning koristus-, toitlustus-, majandus- ja muu personal, kes ei tegele vahetult klientidele teenuse osutamisega) näidatakse aruandes „Hoolekandeaustus“.

Käesoleva tabeli real „muu“ näidatakse asutuse juhtkonda või juhtiv-keskastmespetsialistide hulka kuuluvad töötajad ainult juhul kui nad tegelevad otseselt teenuse kasutajatega ning veerus 1 ja veerus 3 näidatakse see koormus, mis ulatuses tööajast need töötajad tegelesid vahetult teenuse kasutajatega.

Real 07 veerus 2 näidata teenust osutavate tegevusjuhendajate koguarv aasta lõpu seisuga.

Ridadel 08-09 näidata ainult kas vastava erialase haridusega või tegevusjuhendaja koolituse läbinud töötajad. Ridade 08 ja 09 summa võib, aga tingimata ei pruugi võrduda reaga 07, kus näidatakse ka haridusnõuetele mittevastavad tegevusjuhendajad.

Real 10 näidatakse sotsiaalministri määrusega kehtestatud kava kohase tegevusjuhendaja koolituse järjekorras olevad tegevusjuhendajad.

Ridadel 11-14 näidata tegevusjuhendajad, kes on läbinud vastava täienduskoolituse.

Töölepingu alusel töötavad isikud jaotatakse täis- ja osatööajaga töötajateks:

1) täistööajaga töötaja on isik, kelle töönädala pikkus on 40 tundi või lühem seaduse (alaealine, tervisekahjulikul tööil töötaja, õpetaja jne) ja töösisekorra eeskirja järgi;

2) osalise tööajaga töötaja on isik, kes töötab osalise tööpäeva või osalise töönädala/kuuga; kes töötab ajutiselt osalise tööajaga tööandja algatusel.

Töövõtulepinguga, käsunduslepinguga töötaja on isik, kellega on sõlmitud töövõtuleping, käsundusleping ja kelle töötasult maksab sotsiaalmaksu tööandja.

Täidetud ametikohtade arv (veerg 1) – näidatakse ametikohal töötamise koormuse (töömahu) järgi aruandeaasta lõpu seisuga.

Tegelik töötajate arv (veerg 2) – näidatakse aruandeaasta lõpu seisuga tegelikult töötavate füüsiliste isikute arv, olenemata sellest, kas isik töötas täis- või osalise koormusega (aruandeperioodi lõpul tööandja koosseisunimekirjas olevaid lapsehoolduspuhkusel viibijaid ei arvestata).

Aasta keskmine töötajate arv taandatud täistööajale (veerg 3) – arvu leidmiseks summeeritakse kuude töötajate keskmised arvud ja jagatakse 12-ga.

Kuu keskmise töötajate arvu leidmiseks arvutatakse töötajate (ilma lapsehoolduspuhkusel viibijateta) kogu kalendaarne ajafond päevades ja jagatakse see kalendrikuu päevade arvuga. Kalendaarse ajafondi leidmiseks summeeritakse iga töötaja kõik tööpäevad, puhkepäevad ja töölt puudumise päevad (haiguspäevad, **puhkusepäevad jt**). **Töötajate arv puhkepäevadel ja pühadel loetakse võrdseks puhkepäevale ja pühale** eelnenud tööpäeva töötajate arvuga.

Osatöötajad arvestatakse proportsionaalselt töötatud ajaga (näiteks töötaja, kes töötab lepingu järgi 20-tunnise töönädalaga, arvestatakse 0,5-na)

Täistööajale taandatud töövõtulepinguga töötajate kuukeskmise arvu leidmisel jagatakse eksperthinnanguga leitud kuu töötundide arv tööajanormiga kuus.

Töötajate arvu taandamise **näide:**

Normaaltööaeg – 8 tundi päevas.

Leida ettevõtte töötajate keskmine arv kuus, kui asutuses töötas:

1.-15.oktoobrini 30 täisajatöötajat,

16.-31.oktoobrini 50 täisajatöötajat,

1.-31.oktoobrini 1 osajatöötaja 6 tundi päevas – 0,75na,

1.-15.oktoobrini 1 osajaajajötötaja 4 tundi päevas – 0,5na,
1.-31.oktoobrini 1 osajaajajötötaja 2 tundi päevas – 0,25na.

Oktoobrikuu täisajaajajötötajate keskmine arv:

$$(15 \times 30 + 16 \times 50) / 31 = 40,3$$

Oktoobrikuu osatötötajate keskmine arv:

$$(0,75 \times 31 + 0,5 \times 15 + 0,25 \times 31) / 31 = 1,2$$

Tötötajate keskmine arv oktoobris:

$$40,3 + 1,2 = 41,5$$

Analoogselt leitakse kõigi kuude täisötötajale taandatud tötötajate keskmine arv.

Täisötötajale taandatud tötötajate keskmist arvu on võimalik leida ka jagades aastas tötötatud tundide arvu asutuse tötötajanormiga aastas.

Tötötasu kokku (veerg 4) näidatakse kõik arvestatud tötötasu liigid – põhitasu, regulaarne lisatasu (k.a kvalifikatsioon-, keele- ja staažitasu jt regulaarsed tasud), lisatasud ületundide, öötöö ja puhkepäevadel tötötamise eest. Siia kuuluvad ka lisatasud ja preemiad (kuu-, kvartali- ja aastapremia, jõulutoetus jms) ning põhij- ja lisapuhkuse (k.a puhkusekompensatsioonid) tasu, taseme- ja tötötalasel koolitusel viibimise ajal makstud tasud jms.

Summad näidatakse koos tasudelt kinnipeetud kohustuslike maksetega (nt koos tulumaksuga, tötötuskindlustuse ja pensionikindlustuse II samba maksuga, kui need maksud peeti kinni.)

Siia ei kuulu ühekordsed preemiad tähtpäevade puhul, toetus juubeli, sünni, surma puhul ning hüvitised tötötusuhte lõpetamisel ega ka mitterahaline tasu (loonustasu).

Keskmine tötötasu kuus (veerg 5) – arvutab arvutiprogramm, aruande esitaja ei täida.

8. Erihoolekandeteenuste osutamise kulud ja rahastamine (aruandeaasta jooksul)

Näidatakse vaid otseselt teenuse osutamisega seotud kulud.

Investeeringud näidatakse ainult aruandes "Hoolekandeaasutus" vastavalt rahastamisallikale.

Rahastamisallikad:

Isik – näidatakse teenuse kasutajate endi ja/või nende eest teiste pereliikmete või ülalpidamiskohuslaste poolt tasutud summad.

Kohalik omavalitsus – näidatakse kohalike omavalitsuste eelarvetest teenuse osutamiseks eraldatud rahalised vahendid; ei näidata teenuse kasutaja poolt või tema eest kohalikule omavalitsusele teenuse eest tasutud summasid, mis omavalitsus kannab hoolekandeaasutusele – need on teenuse kasutaja poolt rahastatud kulud.

Riik – eraldi näidatakse riigi eelarvest tasustatavad kulukomponendid teenuse osutamiseks ja hasartmängumaksu projektide kaudu saadud rahalised vahendid.

Veerg 7 täitmisel tuleb silmspidada, et üldjuhul ei saa väärtused selles veerus kokku olla ühe teenusekasutaja kohta kuus oluliselt suuremad, kui seda kehtestab SHS § 11¹⁸ lõikes 5 punktis 1 nimetatud vabariigi Valitsuse määrus „Erihoolekandeteenuste maksimaalsed maksimumused, kulude koostisosad ja riigieelarvest makstava tasu maksmise täpsemad tingimused ja kord“.

Riigi eelarvest kaetud omaosaluse puudujääv osa – näidatakse summa, mille moodustab isiku omaosaluse puudujääva osa hüvitamine riigieelarvest vastavalt seaduses lubatud kulude (toitlustamine ja majutamine) eest.

Muud allikad – näidatakse kõik eespool loetlemata allikatest laekunud vahendid.

Veeru 11 arvutab arvutiprogramm – seda aruande koostaja ei täida.